

Sisäministeriö

Sisäministeriön lausuntopyyntö VN/6248/2021

Liikenne- ja viestintäministeriön lausunto sisäministeriölle poliisin henkilötietolainsäädännön toimeenpanon seurannasta ja arvioinnista

Sisäministeriö on pyytänyt lausuntoa poliisin henkilötietolainsäädännön toimeenpanon seurannasta ja arvioinnista. Lausuntoa pyydetään uudistetusta poliisin henkilötietolainsäädännöstä sekä lainsäädännön toimeenpanosta Poliisihallituksessa ja sen alaisessa hallinnossa eduskunnan hallintovaliokunnalle laadittavaa selvitystä varten. Liikenne- ja viestintäministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Liikenne- ja viestintäministeriö tarkastelee asiaa erityisesti perustuslain 10.2 §:ssä suojatun luottamuksellisen viestin salaisuuden kannalta.

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää yhä merkityksellisinä huomioita, jotka se on esittänyt lain valmistelun yhteydessä. Liikenne- ja viestintäministeriön on tuolloin lausunnossaan (LVM/2396/02/2017) kiinnittänyt erityisesti huomiota tarpeeseen arvioida, miten esitykset vaikuttaisivat luottamuksellisen viestin salaisuuden suojaan. Lain yhteydessä on jäänyt epäselväksi esimerkiksi se, voitaisiinko poliisin henkilötietorekistereihin tallentaa luottamuksellisen viestin salaisuuden suojaan sisältyviä tietoja. Selvitystä varten olisikin arvioitava tulisiko tällaisia tietoja käsiteltäessä noudattaa joitakin erityisiä suojatoimenpiteitä tai millä edellytyksillä niitä voitaisiin rekistereistä luovuttaa.

Lain 30 §:ssä säädetään henkilötietojen luovuttamisesta Prümin sopimuksen ja Prüm-päätöksen nojalla. Liikenne- ja viestintäministeriö tuo esille, että selvitystä laadittaessa merkityksellistä on myös EU-sääntely ja sen kehitys. Tuoreessa E-kirjelmässä E 63/2021 vp todetaan: ”valtioneuvosto pitää tärkeänä, että Prümin päätösten sisältämän sääntelyn päivittämisen yhteydessä kiinnitetään huomiota perusoikeuksien ja henkilötietojen suojan vaatimuksiin. On myönteistä, että komissio aikoo samalla yhdenmukaistaa henkilötietojen käsittelyä koskevat säännökset direktiivin (EU) 2016/680 (rikosasioiden tietosuojadirektiivi) kanssa.”

Liikenne- ja viestintäministeriö painottaa tämän kirjauksen merkitystä arvioinnissa, sillä henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain mukaan poliisilla on laajat tietojensaantioikeudet kansallisiin rekistereihin, kuten liikenneasioiden rekisteriin. Kuten edellä mainitussa E-kirjelmässä on katsottu: ”Tältä osin on huomioitava erityisesti henkilötietojen käsittelyyn liittyvä käyttötarkoitussidonnaisuusperiaate ja biometristen tietojen asema erityisenä henkilötietoryhmänä. Arvioitaessa henkilötietojen luovutustarkoituksia, on kiinnitettävä huomiota siihen, että muun kuin

alkuperäiseen käyttötarkoitukseen [kuten esimerkiksi luovutettaessa eteenpäin ajokorttitietoja] liittyvän henkilötietojen käsittelyn ei tule muodostua rekisterin pääasialliseksi tai edes merkittäväksi käyttötavaksi.”

Laura Vilkkonen
Osastopäällikkö, ylijohdaja

Tuomas Kaivola
Neuvotteleva virkamies